

Reflexions tardorals de Toni Mollà

Toni Mollà
Al pas dels dies.
Quadern d'entretemps
Perifèric Edicions, Catarroja, 2007
152 pàgs.

Darrerament el dietarisme valencià està d'enhonorabona; participa d'una tònica general molt positiva de vitalitat del gènere que arrenca de finals del s. XX. El 2006, Joan Garí confirmava la seua preferència pel dietari amb un valuós *Senyals de fum* i el narrador Rafa Gomar reprenia una escriptura que ja el va temptar a finals dels 80 i que l'any passat es replantejava amb *Vianant*. Dos notables aportacions que ara saluden una altre títol, que és també el segon per al seu autor.

Set anys després de la publicació del primer dietari: *Espill d'insolències*, Toni Mollà retorna a l'escriptura del jo per provar-se «la capacitat d'escriure de forma perseverant». Aquesta obra respon a un projecte que comprén les anotacions de tot un any i s'adiu *Al pas dels dies*. En aquesta ocasió ens lliura el *Quadern d'entretemps*, que recull les notes de tardor, entre el 5 de setembre i el 20 de desembre. Hauré d'esperar, doncs, per llegir la resta de quaderns estacionals i poder valorar, en conjunt, aquesta proposta de cicle anual. Aquesta pràctica seqüencial a l'hora de publicar dietaris sembla una estratègia habitual de Perifèric Edicions, seguida anteriorment, en el cas dels diaris de Feliu Formosa: *A contratemps* i *El somriure de l'atzar*, publicats el 2005.

Mollà encapçala les quatre parts en què divideix el dietari, al compàs dels mesos de la tardor, amb unes citacions que preluden alguns dels motius que suren lliurement entre els textos, i que no sempre encaixen en l'ordenació que proposa. Hi ha la memòria en mots de Proust, que se circumscriu al record de viatges, passat familiar o evocacions; sota l'aparença d'adversaris, segons Goethe, Mollà enfila la crítica contra

allò que defuig com a ciutadà i com a escriptor; intenta abordar la introspecció, la pau interior de què parla Rochefoucauld, que com a tal és inexistent en aquest dietari, tot i que podem descobrir-la disfressada de literatura i amitats en l'última part. Però, sens dubte, és el mes per excel·lència de la tardor el més encertat: l'octubre que Aristòfanes bateja amb aquests mots: «Allà on s'està bé, allí és la pàtria».

Aquesta sentència conté part de l'ideari de l'escriptor de Meliana que impregna tota l'obra. Els textos que segueixen mostren en què consisteix aquesia seua pàtria, a partir de la qual sembla poder intuir la felicitat. La troba en la professió: l'ofici d'escriure i l'ofici d'informar; en les manifestacions artístiques que connecten amb la seua sensibilitat i afinitats, ja siguen literàries o pictòriques; en el viatge i, molt especialment, en una manera d'estar en el món arrecerada en la rutina i la calma silenciosa; en el ritme laboriós que es reprén en aquesta estació de tardor: d'escola i d'ocupacions, i que s'avé perfectament amb la pràctica de l'escriptura diària que l'autor, en el pròleg, confessa perseguir.

L'assaig és el terreny en què millor es mou, tot i que el to narratiu s'entreveu en anècdotes o en la crònica dels diferents viatges. El relat itinerant a penes si el predisposa a l'anotació descriptiva, atenta als paisatges; tanmateix, el present de les vacances a París entronca amb el record de viatges a ciutats importants com Nova York i aquests espais mítics el menen a reflexions d'abast més general.

Podríem definir aquest *Quadern d'entretemps* com un dietari d'opinió, de reflexions diverses; de fet, el caràcter iteratiu dels dietaris no es deriva del degoteig dels dies sinó, precisament, de la insistència de l'escriptor en neguits o consideracions. Interpreta des de l'experiència personal moviments socials d'abast generacional; reflexiona sobre el món de la informació i els mass media i no s'està de condemnar pràctiques d'aquest influent poder; tampoc no falta el comentari de lectures i autors admirats (Lessing, Kapuscinski...).

Com el temps de tardor, canviant, amb dies càlids i lluminosos i d'altres més tebis, aquest primer quadern ens prepara per a rebre les estacions venidores.

Anna Esteve

LA NAU

VNIVERSITAT
ID VALÈNCIA Vicerectorat de Cultura

EXPOSICIONS ACTUALS

HORARI: DE DIMARTS A DISSABTE
DE 10 A 13.30 HORES I DE 16 A 20 HORES
DIUMENGE DE 10 A 14 HORES
ENTRADA LLIUERE

LA MIRADA DE L'ARQUITECTE. DEMETRIO RIBES I LA
SEUA CÁMERA ESTEREOSCÒPICA
DEL 15 DE MAIG AL 2 DE SETEMBRE DE 2007.
SALA THESAURUS - LA NAU

L'ART ASSEQUIBLE
DEL 2 DE MAIG AL 2 DE SETEMBRE DE 2007.
SALA MARTÍNEZ GUERRICABEITIA - LA NAU

DESTEIXIR L'ARC IRIS. TERESA TOMÁS
DEL 3 DE JULIOL AL 2 DE SETEMBRE DE 2007.
SALA OBERTA - LA NAU

LA FIGURA HUMANA EN LA COL·LECCIÓ LLADRÓ
DEL 3 DE JULIOL AL 2 DE SETEMBRE DE 2007.
SALA ESTUDI GENERAL. LA NAU

MÚSICA
SERENATES MUSICALS AL CLAUSTRE DE LA
UNIVERSITAT DE VALÈNCIA 2007
C/ DE LA UNIVERSITAT, 2
22.30 HORES
ENTRADA LLIUERE, AFORAMENT LIMITAT

JULIOL

DIUMENGE 1
MÚSICA SERENATES MUSICALS
AL CLAUSTRE DE LA UNIVERSITAT 2007.
SBAIZ BRASS ENSEMBLE.

DILLUNS 2
MÚSICA SERENATES MUSICALS
AL CLAUSTRE DE LA UNIVERSITAT 2007.
LLUÍS VICH VOCALIS.

DIMARTS 3
MÚSICA SERENATES MUSICALS
AL CLAUSTRE DE LA UNIVERSITAT 2007.
AMORES, GRUP DE PERCUSSIÓ.

DIMECRES 4
MÚSICA SERENATES MUSICALS
AL CLAUSTRE DE LA UNIVERSITAT 2007.
MOON WINDS. JOAN ENRIC LLUNA.

DIJOUS 5
MÚSICA SERENATES MUSICALS
AL CLAUSTRE DE LA UNIVERSITAT 2007.
PACO MUÑOZ.

DIVENDRES 6
MÚSICA SERENATES MUSICALS AL CLAUSTRE DE LA
UNIVERSITAT 2007. CORAL CATEDRALICA.
LA DISPERSIONE [250 ANIVERSARI J. PRADAS].

DILLUNS 9
MÚSICA SERENATES MUSICALS
AL CLAUSTRE DE LA UNIVERSITAT 2007.
ORFEO UNIVERSITARI DE VALÈNCIA.
CONSTANTINO MARTÍNEZ ORTS, DIRECTOR.

DIMECRES 11
MÚSICA PROJECTE MOMENTS ART I COR
ALLEGRO DE LA ONCE.